

organu glumetiu sociale-politicu-tocu.

Féi'a acésti'a ese in tóta dominec'a, — dar prenumeratiunile se primescu in tóta dílele.

Prefiulu pentru Ostrunguri'a : pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 8 fi. pre unu trilianiu 1 fi. 50. cr.; éra pentru Strai-netate : pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilianiu 2 fi. in v. s.

Tóte siendienle si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea organului :

Strat'a Tragatorului (Lóvészutca) nrulu 5. etagínlu 2.º

†

Subsemnati cu anima doiósa si cu sufletulu sdrobotu aducemu la cunosciinti'a autonomiei basericesci a diferiteloru confesiuni (precum si la acea d'in luna a romaniloru greco-catolici), mai de parte a basericeloru natiunali, si in fine a profesoriloru si a invetiatoriloru poporali, cá inbitulu nostru taica *creatoriu, crescatoriu si nutritoriu* :

„Basericanulu mirénu“,

Éscelenti'a Sa Domnulu Domnu *Iosipu* Barone de *Eötvös*, in nóptea de 2. Fau-rariu 1871. st. n., dupa o bóla cumplita si indelungata, a peritu ca ministrulu aristocraticulu cultu si a democraticulu invetiamentu publicu a tóta Ungar-r'a, — si cu elu au disparutu ca fumu sperantiele nóstre tóte.

Acum', ca orfani de parinte, cauta sa luamu lumea in capu, sberandu ca vitele :

In veci pomenirea lui!

si

Vai si amaru de noi!!

Inspectorii scóleloru comuni fore scóle.

D'in mai multe respecte s'a tiparitu la institutulu de magiari-baro.

Adressa de multumire

domnului deputatu díetale *Sigismundu Borlea*, in Pest'a.

Frate intru Cristosu si intru Traianu !
Iubite fiule!!

Candu am cetitu raportulu siedintieloru camerei de Ungari'a, ti marturescu sinceru, m'a surprinsu, vediendu, cá afore de Gur'a-Satului mai este si altu cine-va, care-si aduce a minte de mine in publicu, enumerandu-mi meritele natiunali, si vestindu in lumea mare, cá eu astadi, asié teneru cumu sum, facu pre episcopulu d'in mil'a si indurarea ocarmuitoriloru tieiei.

Primesce dara fiule (ier'ta-mi a-ti díce asié, de si esci multu mai betranu de cátu mine, cátu mi-ai poté fi si tata, dar' vedi unu episcopu nu poté vorbi altu-feliu), dícu primesce multumirea mea cea mai ferbinte pentru discursulu teu, rostitu in siedinti'a camerei Ungariei d'in 23. Ianuaru, 1871. care l'am percursu cu cea mai mare placere si atentiune.

Dar' sa scii inca, cá eu nu te satisfac numai cu vorbe góle, ci voiú sa esprimu recunoscintiele mele catra tine si in fapte.

A nume, asecurandu-te, cá in tóta viéti'a mea ti-oiu fi celu mai mare patronu, in puterea acestei garantie grabescu a te invitá la mine la Logosiu, sa fi pururi'a sub scutulu meu parintescu, unde apoi ti-oiu dá un'a d'entre nepótele mele (dupa placu), sa o iei de socia, si cu tóte cá nu esci clericu absolutu, te voiú face indata protopopu la o statiune grasa; te voiú inaintá la canonicia; te voiú recomená

gratiei dlui Andrásy și a celor'a-l-alti ministrii și te voi face placutu la ei; *) — in fine draculu nu dórme, déca, pre cumu speramu, luminatulu congresu romano-catolicu (magiaru) d'in capital'a nóstra Bud'a-Pest'a va ridicá celibatulu și va permite și clerului celui mai inaltu a se insorá: fii siguru că te facu urmatoriu mie in episcopi'a de Logosiu.

In urm'a urmeloru ti-o dîcu pre scurtu cu dis'a lui Cristosu, Mantuitoriului nostru: „*ia crucea și vino dupa mine!*“ că te facu fericitulu fericitiloru!

Firesce, potentes potenter agunt!

Binecuventarea și darulu lui Ddieu să fia preste tine, și preste toti pasii tei (ce-i vei face pone la Logosiu)!!!

Logosiu, in resiedinti'a mea, 18 Ianuariu, 1871. stilulu vechiu.

Smeritulu și frumosulu

Ionu Olténu
episcopu.

Cortulu lui Siamù Banù,

in care d'in numerós'a familia a lui Siamù Banù abiá a mai remasu elu cu mutrea sa Zamfir'a, soru-sa Gafn'a și fetiorii Cul'a și Adamutiu.

Siamù Banù: Zamfiro hei! dá ce-e cu mancaréa ahaia? éca sfintiesce sórele și tu vedu că siedi ca o dómna și neci bateru caldarea de mamaliga nu o mai puni la focu. Nu vedi că m'am ingánjitu dá fóme, cătu neci ciocanulu nu-lu mai potu miscá?

Cul'a: Neci io barosulu.

Adamutiu: Neci io foi, par' că rredicu unu munte, candu rredicu unu foiu.

Siamù Banù: Dá calulu de ce tremura asiè? pe cane ce l'a ajunsu de urla in fundulu cortului? și ce-e cu mascurú de mi-o covitiatu tóta diu'a in urechi? mo Culo, ori Adame! n'ati bagatu voi dá séma ce-i cu noi, ori dórra s'a intorsu crangulu luméi; én spuneti-mi care-va, să me desholbu și io.

Cul'a: Dá ce să-ti spune-mi, că acum și horb'a

mi scumpa, că dá asta dâminétia numai schintei de sub barosu am ingittu, dar' altu ce-va nu am luat in gurr'a mea, neci bateru apa să le stingu.

Adamutiu: Și io dór' am mancatu? — umflaturi d'in foi! — cătu mi s'a uscatu și sufletulu in mine, ba dá fóme mi-am rosu mai tóta tievea pipei, — și mam'a a siediutu tóta diu'a cu cótele pe genunchi, ca și candu ea aru fi grofoi'a lui Kiminy'a, pe care și de incaltiatu o incaltia inasiulu helu cu nadragi rrosii, ér' de peptenatu o peptená fróia cea de neamtiu. Baguséma mam'a vrè să ne omórra de vii cu fómea. Că dá asta dâmanétia neci calú, neci canele, neci omú, și neci mascurulú, n'a luat nemicu in gurr'a lui.

Siamù Banù (arunca maniosu ciocanulu d'in mana, trantesce pip'a de pamentu și se redica repede din petióre, dîcendu uitandu-se la Adamutiu): Stai, că oiú fi io fróie pentru muma-ta indata; — (apoi strigá aspru) Zamfiro! dá ce-e ast'a, há? (*Zamfir'a* se sparie, și cumu si-ia cótele de pre genunchi cade pe spate) dá ce-e ast'a, inca odata te intrebú há? ori dór' tu vrei să faci cu noi ca siogorulu Trandafirú cu calulu seu, să ne inveti fer' dá mancaré, pana ne-i trage dá pitioru in vale, há? Unde-e mamalig'a și pescele helu serratu? că acum'a te trrr... (*Siamù* sare la *Zamfir'a* și redica man'a să dee.)

Zamfir'a (ridica manele in susu și pasîndu indoreptu striga): Tulai ómeni buni! serriti Culo, Adame, că m'o omorritu tata-to. Să nu dai Siamule! că-ti bagi man'a in focu. Dá tu cu pumnulu vrei să indrepti legea și prorocii? dá tie ti-e mai scumpa o mamaliga, decátu o invetiaturra buna d'in sfint'a scriptura? O bata-te hálu dá susu! ai și uitatu de invetiaturr'a de ieri d'in sfint'a scriptura. Dá nu tu ai spusu ieri la vitieii acesti incaltiatu, că déca vreu a traí multu și bine pe pamentu, apoi să se tiena de dical'a: „că ce poti lasá pe mane, nu face astadi!“ ... (se întórce apoi catra Adamutiu și ridicandú pumnulu díce aspru) și tu Gambeta fuicasiu și nebunu, nu-ti poti tiené gurr'a, totu tu trebue să sumuti pe tata-to asupr'a mea, de vine in focu serraculu, cătu erá mai să verse totu ce-o mancatu. Dórra n'ati și uitatu, că numai eri vi-o invetiatu tatalu vostru, „că ce poti lasá pe mane, nu face astadi.“ Eu ast'a dâminétia intrái cu Gafn'a la Domnulu parintele in casa ca să intrebú pe Dómn'a preuteasa pentru ce e totu veneta pe la ochi, și pe o parte a obrazului, și pana mi-a povestitu, ni-a pusú d'in ainte unu blidú mane cu móre și cu cocorada calda, să mancamu; și asiè noi ca să nu se supere am golitu blidulu, de ne amu facutu cătu dóue dóbe. Deci venindu acasa umfláte, cătu mai neci nu me poteam plecá, am socotitu, că acum'a aru fi tempulu, ca să ascultu și eu bateru odata de invetiatur'a Siamului, „că ce poti lasá pe mare, să nu faci astadi.“ ... Și asiè fiindu noi satule amu lasatu facutulu mancaréi pe mane, ba neci la dobitóce nu li-am datu cele de lipsa, ca să se dedeie și elle cu sfint'a scriptura. Vedeti, hast'a-e canóz'a pricinii de voi n'ati mancatu astadi. Multiemiti Siamului, că ellu m'o invetiatu. — Și tu Siamule bagati sabl'a in teaca, că ia tu cu mintea ta ti pune capulu. (*Siamù* scapa manile in diosu, și elu inca se lasa diosu lunga ileu cu

*) Ast'a un'a n'o mai credu neci eu, să se póta candu-va intemplá. Gur'a Satului.

petiérele incolacite, apoi Zamfir'a continua :) No ca sà nu lesinati, du-te fug'a Gafina dupa farrina la vecin'a, si tu Adamutiu la Dlu Mikis dupa bani pentru potcoitul cailoru si carpitul carrutiei, cu cari apoi cumperra pesce de la jupanulu Mendel; si io pan'atunci oi face foculu si oi pune ol'a de mamaliga la focu. (Se ducu ambii, si candu resosescu, ol'a de mamaliga ferbea.)

Zamfira intréba: Adame! capatatu-ai bunu pesce, ada-lu inocé, sà-lu punu pe carrbuni, si tu Gafino, ada farrin'a, sà odata-e gat'a mancarea.

Adamutiu: Io n'am adusu neci unu pesce, cà n'am autu pre ce cumperá, pentru cà Dlu Mikis, candu i-am cerutu banii a dîsu, cà: acum nu i indemana a platí, cà are alte lucruri mai sorgosie de platitu, sà me ducu, mané poi-mane dupa bani, si atunci va vedé ce-a face. Déca i-am spusu cà ni fóme, sà ne dee bani bateru de 1 fontu de pesce, — apoi m'a apucatu de spate si crisnindu odata nemnyisiesce in dinti, m'a repeditu pe usia afarra, dîcendu, cà: si sfint'a scriptura inca-e da dreptulu, „cà ce póte lasá pe mane, sà nu faca astadi!“ ...

Gafin'a: Io inca am fostu la trei patru case dupa farrina, si in totu loculu mi-au spusu cà oru mai lasá datu imprumutu si pe mane, cà asié se díce si in carte „cà ce poti lasá pe mane, nu face astadi!“ ... Asié farrina ca in palma.

Zamfir'a (bate in palme): Vai dà mine! ...

Siamù Banù (Sare susu, si éra pica diosu pe petiérele incolacite): Vai dà mine! O bata-te Vine-rea mare neamtiule! care ai scrisu invetiaturi dá hesti'a in sfint'a scriptura. Vedi acuma me desholbu eu. Aduci-ti aminte Zamfiro candu am potcoitu caii la Dlu helu de neamtiu d'in Beciu, care avé barba numai in dreptulu maseleloru si mustetie ca in palma. Vedi ahalá mi-o povestitu pan' am facutu cuielo, cumu cà: densii d'in Beciu porruncescu la 7 limbi de ómeni, si pe fia-carre o pórtá cu fagadasiuri de adi pe mane, ferra ca sà le dee ce le trebue si ce ar fi droptu se aiba. La fia-carre i spune, ascépta, vina mane, ai dreptu, si se va face. Candu nu le mai póte amená cu scoverdi neumplute, apoi бага vrajba intra limbi, càtu se omórra un'a pe alt'a; ba de multe ori pe ómenii d'o limba i imbata, càtu unulu crede, cà: Ddieulu helu adeveratu ela apusu, hela-l-altu cà e la rresaritu, si asié-si dícu spurcattii unulu altuia; — audi acolo ómeni d'onu neamu si d'o limba. Mai incolo mi-a spusu neamtiù ahelu batinu, cà: densii aru mai si dá câte ce-va dreptate unoi'a séu altei limbi, inse se temu, cà déca voru avé ce le trebue, apoi nu voru mai poté invinge cu ele, forra densii voru incercá de a oltu' limb'a fiacarui neamu cu odrasle d'in limb'a nemtiasca, si déca voru avé norrocu sà se prinda, apoi ahelu neamu totu va mai capetá câte ce-va, si déca si-va uitá de limb'a lui, apoi va capetá totu ce cere. In capetu díce neamtiù ahel'a cà densii le facu tóte aceste sub capeneagulu acelei dícali bune d'in sfint'a scriptura, „cà ce poti lasá pe mane, nu face astadi.“ Adeca ei manca si heu bine, si apoi pe neamurile hele lipsite le infunda cu dícal'a d'in sfint'a scriptura. Vedi acum'a m'am desholbatu eu, pentru ce nu mai crede rrémánulu la neamtiu, adeca e mancatu de fagadasiuri si e friptu de dícal'a cea pré

sfinta a lui. — Dii, candu are lipsa de rrémánu apoi omu fainu si vrednicu d'atátea drepturi ca rrémánulu nu mai este, éra dupa ce a jucatu „Steuerulu“ càtu a fostu de lipsa, apoi de spate si afarra cu elu, — ca Dlu Mikis cu Adamutiu. Faina lege! Vedi acum mi se deschidu mie ochii pentru ce nu vre sà créda rrémánulu neci la unguru! pentru cà se díce, cà si unguru totu in hascul'a neamtiului a crescutu; si musicantii d'in Pest'a dór' si astadi totu de pre cote d'in Beciu dícu si canta. Arete densii cà nu-e asié! Asié de adi inainte, dragii dadfi, „ada si ná“, „ce-e a mana, nu-e mintiuna“, si nemicu mai incolo. Apoi se sciti, cà de adi incolo in aintea vóstra e sfinta dícal'a „cà ce poti face astadi, nu lasá pe mane“, — auditu-ati? Si sà potu io pune man'a pe neamtiulu celu cu dícal'a dupa care am flamendtu io astadi, apoi in locu de cai l'asiu potcoi pré elu, ba si in locu de masele totu ene de potóve i-asii pune, si apoi l'asiu tramite la Tiarigradu de sfetnicu, séu hinternuntiu. — (Siamù-si ia straiti'a dupa capu si pléca catra crisma. — *Cub'a* cotesce pe Adamutiu si-i díce: én nu-lu lasá, intréba-lu de rrisulu lui Siamic'a. Adamutiu: ba de rrisulu dracului, rruptu de fóme.)

Corespondintia.

Cerculu Aletea, comitatulu Aradului, Ianuaru, 1871.

Cinstite Gur'a-Satului!

Dupa ce au trecutú saisonulu prinderi de musce, de presinte sum perde-iérna fore vre o deprindere óro-care, si fiindu-cà in comun'a nostra neci tat'a, nici ceialalti preuti, neci invetiatoriulu, neci singuru notariulu nu tiene neci unu diuaru, — éra eu, calicu sorumanu, ne potendu-me prenumerá, — terogu, ca: sà me fericesci cu cinstitul „organu“ a dumnetale gratisu, dupa ce nu voiescu ca multi altii a me prenumerá si a nu solvi, cà ducu tém'a melitiei dumnetale; daru in semnu de recunoscintia reciproca-ti promitu, cà-ti voi castigá pozderi de melitiatu.*)

Cu ocasiunea santeloru serbatori trecute ne avendu alt'a deprindere, decátu a mané si a bé — daru nu erá ce —, plecai pr'in satele vecine a colindá, si mai vertosu pela fratii invetiatori, unde „more romano“ fusei bine primitu si ospetatu, mai bine chiaru decátu acasa la tat'a.

De si scopulu unilateralu mi erá colindarea si adapostulu nutritu, daru esenti'a peregrinarei mi-a fostu castigarea dateloru positive despre traiulu si indestulirea invetiatoriloru d'in pregiuru, fiindu-cà alu nostru e plinu cu jalbe si saracie, si in adeveru!

Mi-am ajunsu scopulu! cà nu affai invetiatoriu, care sà fia multiumitu cu respunderea lefei d'in partea comuneloru, unulu cà nu i s'a respunsu banii, altulu deputatulu de gràu, alu treile lemnele, si asié mai departe, de si tempulu servitiului a espiratu, in càtu unulu d'intré ei se gatá a sístá prolegerile,

*) Sub acést'a conditiune bucurosu! G. S.

— precumu se întimplă și în Bihoru, — fiindu-că nu capetă lemne de încălzit.

Între asiè giurstarî miserabili me recomandai fratîloru invetiatori de fiscalu, și li promisei, că: voiî indică actiune la cînstîtî Gur'a-Satului în contra Antistîloru comunali, cari de aci 'nainte nu voru respunde punctualmînte lefele sorumanîloru invetiatori. *) Prepunerea acest'a numai decătî se priîmî cu mare bucurîa, ma unulu dintre frati începî a scoberî pr'în buzunariu, socotîndu, că l'ef'a i o și încassata; alu doile me imbiá cu stampa pentru actiune, daru îlu mangaei, că actiunea o să fîa criminală**), și nu avemî trebuîntia de timbru; éra alu treile mi dîse: „tu esci omu tramisî de la Domnudeu; numble teu Ioanu!”

Șî asiè; ca să-mî potî notifică promistînea în vîtorîu, vinu cu tóta onóra a rugá și provocá pe cînstîtele Antistîe comunali, ca lefele invetiatorîloru, conformu dorîntîloru prescrie să le respunda la tempulu seu, întocmai ca și pre a le loru proprie, că-ci la d'în contra dătele, cari în lun'a vîtorîa le voi castigá, despre abuserîle potrecute în privîntî'a respunderîi salareloru invetiatoresci, le voi substerne cînstîtului Gur'a-Satului, la care ocașîne nu voi crutiá Antistîle renitenti a le recomandá melitîci Gurei-Satului, că precumu sum convînsu, onoratele Antistîe comunali mai tare ducî t'ém'a Gurei-Satului, decătî a solgabireului!

Atendat Tomosiu!!...

Pruncu-de-Popa.

Melitî'a Redactîunei.

Dlui G. Beche în M. — Dá, ai gacîtu-o. Eróra inse s'a îndreptatu, și esemplariulu 1. ti s'a speditu de non.

Dlui M. Avramescu în C. — Pretîulu l'amî priîmitu. Nriî 1. 2. ti s'au înaintatu la tempulu seu, decá totu-sî nu i-ai priîmita: vin'a e la posta. Acum' ti i-amî tramisî a d'ou'a éra.

Dlui T. Jacobescu în M. — D'în consîderatiune că esci docînte seracu, ti s'a scarîtiatu pretîulu la diumetate; ai dara să respundi fi. 3. pre anulî întregu. Exemplarele se înaintara.

La „Post'a Romana“ s'a ruptu r'ót'a?!

Dnei Smarand'a Tarnavsc'a în B. — Numai atunci compete speditorelui postale l' crucerîu dupa numeru, decá ti-lu duce sînguru a casa, la d'în contra este abusu, de ére ce noi platîmu portulu aici. Dreptu-ce îndata ce ni-ai scrisu amî denunfétu caaulu la directorele postei, se va incurá, și vei fî incunosciîntiata.

Dlui A. Cazacu în Sucevitî'a. — S'a priîmitu. Exemplariete ti s'au tramisî și a d'ou'a éra. Calen-

*) Asiè, asiè, da mi-i numai pre gur'a mea!..
G. S.

**) Ba înca și mai alu dracului, o să fîa adîca
— scurmanale!
G. S.

dariulu a aparutî; ti l'omu tramite per „Post-Nachnahme.“

Dlui G. Lucutîa în S. — Ti împlînimî cerea priîmîndu-te pre unî semestru întregu numai cu 2 fi.

Dlui Vincentîu S. în A. — Te-amî însemnatu de prenumerante pre semestrulu Ian.—Jun., tramite inse costulu. Decá n'ai priîmitu nriî d'în septemvre a. tr. să-i fî rechîmatu la tempulu seu, cu tôte aceste ti i-am tramisî acum' d'în nou, fiindu-ca pentru acei'a nu se dau coi d'în Ianuariu. — „Babele“ su tescuite dejá; doresci á 30 cr. esemplariulu? — De la D. n'amî priîmitu nemîcu. — Bucurosu, ma te rogámu! Resalutare!

Dlui I. Muresianu în C. — S'a coresu.

Aministratiunîle diurnaleloru d'în Romani'a libera, cari priîmescu dlariulu nostru, sunt rogata ni tramite și pre alu loru regulatu, că-ci altmîntea vomî fî nevoiti a încetá raportulu de reciprocitate.

Șî pentru toti și pentru tôte. Reclamatîunîle cutarîi numeru se facî în epistóle nesîgîlate și nefrancate!

Abonatîloru nostriî. D'în nrulu 1. nu ni-au mai remasu necî unî esemplariu; fiindu-ca inse prenumeranti nuoi sosescu totu un'a, un'a, amî arangiatu o editiune n'oua a acelu nru. Dreptu-ce toti acei'a, cari înca nu l'au priîmitu, să binevoésca a ne însciîntiá, ca să îlu tramitemu.

☛ Postîmu a ve aboná la „Gur'a Satului“ și cu toti și cu tôte, că-ci nri de la începutu avemî înca de ajunsu.

Éra domniî concetatieni, cari n'au respunsu înca abonamentulu Dloru pre trecutî, sunt rogati, să binevoésca a-lu respunde, spre regularea compturîloru n'ostre.

Ce Malápropoz!

Pentru numerulu presînte amî fostu gatatu o ilustratiune, ce figurés'a pre ministrulu Eötvös, abuciumándu-se, etc., dar' fiindu-cá dinsulu d'felele aceste a repausatu mai curendu, de ce asceptasemî noi: nu o mai potemî întrebuintiá. Vedeti, si noi avemî paguba pr'în mórtea lui!

Gur'a Satului.

Publicatiune.

Sunt de vindîare și se potî trage de la Redactorulu acestui diurnalu urmátóriele uvrage:

1. Poesîi de Julianu Grosescu, provediute cu portretulu autoriului. Pretîulu: 2 fi. în v. a.

2. Buchetu, cadrîlu romanu, compusu de d'óm'n'a Marîa Nicóra nascuta de Sierbu pentru fortepianu. Pretîulu: 80 cr. în v. a.

• 2. „Gur'a Satului“ depe semestrulu alu II. d'în anulî trecutî legatu. Pretîulu numai 3 fi. în v. a.